

Marthe Sofie Lilleengen

Tilrettelegging for Spillerutvikling i Rosenborg Kvinner

En kvalitativ studie som undersøker hvordan
utøvere opplever overgangen fra Trondheims-
Ørn til Rosenborg Kvinner

Bacheloroppgave i IDRSA2900 Samfunns- og Idrettsvitenskap
Veileder: Arve Hjelseth

Mai 2020

Forord

Denne bacheloroppgaven er en del av studieløpet for Samfunns- og Idrettsvitenskap ved NTNU i Trondheim. Grunnet mitt store engasjement for kvinnefotball har jeg valgt å ta for meg den dagsaktuelle og lokale casen som er sammenslåingen av Trondheims-Ørn og Rosenborg Ballklub. Forskningsprosjektet har vært både spennende og utfordrende, og har gitt meg en større forståelse for norsk kvinnefotball. Nå nærmer jeg meg slutten av tre lærerike og interessante år på bachelorløpet, som jeg verdsetter høyt.

Med dette ønsker jeg å rette en stor takk til mine tre respondenter fra Rosenborg Kvinner for deltakelsen, samt kontaktpersonen som hjalp meg med rekruttering til prosjektet. Jeg har gjennom informantenes ytringer fått ett innblikk i valgt problemstilling og case, med gode refleksjoner og spennende samtaler. Jeg vil også rette en stor takk min veileder Arve Hjelseth for god oppfølging med konstruktive og informative tilbakemeldinger underveis i skriveprosessen. Til slutt vil jeg takke mine medstudenter som har vært støttende og oppmuntrende i en krevende og spennende prosess.

God lesning!

Marthe Sofie Lilleengen

Trondheim, 18. Mai 2020

Sammendrag

Fra å være en idrett forbeholdt menn har fotballen de siste 30 årene utviklet seg til å bli verdens største jenteidrett. Som et resultat av økningen i deltakelse blant kvinner har flere internasjonale storklubber etablert kvinnelag, blant annet samtlige klubber i Premier League. Til tross for at Norge sies å være et tilnærmet likestilt land har fåtallet av norske fotballklubber både kvinne- og herrelag på elitenivå. Den mye omtalte sammenslåingen av Trondheims-Ørn og RBK som ble et faktum i desember 2019, er derfor svært aktuell i sammenheng med utviklingen av norsk kvinnefotball. Studien tar utgangspunkt i nettopp denne casen, hvor jeg undersøker hvordan utøverne opplever en slik overgang, og hvilke fordeler denne sammenslåingen kan medføre. Resultatene diskuteres i lys av Pierre Bourdieus (1984) begrepsapparat, hvor begrepene økonomisk- og kulturell kapital, doxa og habitus er særlig sentrale. I tillegg benytter jeg meg av ATDE-modellen og NFFs strategiplan for å belyse hvilke aspekter knyttet til spillerutvikling som er essensielle.

Under datainnsamlingen benyttet jeg meg av kvalitative intervju med tre aktive utøvere fra Rosenborg Kvinner. Utøverne har i intervjuene reflektert over hvordan de selv har opplevd sammenslåingen av klubbene, og har dermed dannet grunnlaget for hva jeg har valgt å sette fokus på i diskusjonen. I lys av utøvernes refleksjoner har klubbssammenslåingen foreløpig medført økt medieoppmerksomhet, et større støtteapparat og økt kulturell kapital i fotballfeltet. Dette er faktorer som har en svært positiv innvirkning på tilretteleggingen for spillerutvikling i klubben.

Det er likevel en del endringer som har blitt satt på vent grunnet korona-pandemien som brøt ut for fullt i mars 2020. Som følge av dette ble seriestart utsatt og hverdagen går ikke som normalt. Derfor kan det være vanskelig å fastslå hvilke endringer som ville blitt gjort hvis situasjonen var normalisert, og hvilke endringer som vil skje i framtiden. Spesielt er det interessant å reflektere rundt omfanget av samarbeidet, i og med at RBK har en tydelig større markedsverdi sammenlignet med Trondheims-Ørn. Foreløpig er de to klubbene separert juridisk, men utøverne forventer et tettere samarbeid i framtiden. Det blir interessant å følge med videre på hvordan klubbssamarbeidet utvikler seg i framtiden.

Innholdsfortegnelse

<i>Forord</i>	<i>I</i>
<i>Sammendrag</i>	<i>II</i>
<i>1 Innledning</i>	<i>1</i>
1.1 Problemstilling	3
<i>2 Teori</i>	<i>4</i>
2.1 Spiller- og klubb utvikling i lys av ATDE-modellen og NFF	4
Figur 1: ATDE model, adapted from Henriksen et al. (2010a)	4
2.2 Pierre Bourdieus Sosiologi	5
2.2.1 Feltbegrepet	6
2.2.2 Kapitalformer	6
2.2.3 Doxa og Habitus	7
<i>3 Metode</i>	<i>9</i>
3.1 Valg av metode	9
3.2 Utvalg	10
3.3 Datainnsamling	11
3.4 Forskningsetikk	13
3.5 Databehandling	13
<i>4 Analyse og Diskusjon</i>	<i>14</i>
4.1 Økonomi	14
4.2 Ressurser og fasiliteter	16
4.3 Medieoppmerksomhet	20
4.4 Sammenslåingens påvirkning på fotballfeltet	22
<i>5 Avslutning</i>	<i>26</i>
<i>6 Referanser</i>	<i>28</i>
<i>7 Vedlegg</i>	<i>30</i>
7.1 Intervjuguide (Vedlegg 1)	30
7.2 Informasjonsskriv (Vedlegg 2)	31
7.3 Bekreftelse på bruk av klubbnavn (Vedlegg 3)	34

1 Innledning

Fra et historisk perspektiv har idretten blitt utviklet av og for menn, noe som har medført en tradisjonell oppfattelse av blant annet fotballidretten som maskulin (Fasting, Pfister og Scraton, 2005, s. 42). Kjønn har lenge vært knyttet til spesifikke kjønnsrollenormer, hvor kvinner tidligere ble definert som passive og omsorgsfulle, samtidig som aggressivitet og kraft var egenskaper tilknyttet menn. Som et resultat fikk ikke kvinner muligheten til å delta i idretten på lik linje med menn (Toftegaard-Støckel, 2016, s. 342). En konsekvens av dette er framveksten av en mannsdominert idrettsverden, som innebærer at mannlig karakteristikk og orienteringer blir brukt som standarder for gjennomføring av idrett (Coakley, Pike, 2014, s. 226). Fotball har lenge vært en viktig arena for produksjon og reproduksjon av maskulinitet, da idretten innebærer tradisjonell maskulin atferd som aggresjon, fysisk styrke og konkurranse. Starten av kvinnelig deltakelse i fotballen ble dermed oppfattet som motsetningsfylt knyttet til kjønnsnormene, samtidig som mannsfotball vokste som masseidrett (Fasting, Pfister og Scraton, 2005, s. 42).

Gjennom historien og spesielt de siste 30 årene har kvinnelig deltakelse i fotball økt betraktelig, noe som har medført at fotball nå har blitt verdens største jenteidrett (Madsen, 2018). Til tross for en positiv utvikling, er det fortsatt en signifikant forskjell mellom kvinnefotball og herrefotball, spesielt når det kommer til medieomtale, inntekter og tilrettelegging for utvikling. Blant annet i artikkelen til Fasting, Pfister og Scraton (2005) kommer det fram at utøverne selv opplever å bli påvirket av det tydelige skillet knyttet til kjønn (Fasting, Pfister og Scraton, 2005, s. 42). Til tross for fortsatt eksisterende kjønnsnormer, har økt deltakelse blant kvinner ført til at flere store klubber i Europa har inkludert kvinnelag i allerede etablerte herreklubber. Eksempelvis har samtlige lag i Premier League egne kvinnelag, inkludert storklubber som Manchester United, Chelsea og Liverpool. Norge har i kontrast fortsatt en vei å gå, da Vålerenga og Stabæk per 2019 var de eneste norske klubbene med både kvinne- og herrelag på elitenivå (Johannessen, 2019). LSK Kvinner forveksles gjerne med Lillestrøm, men er forøvrig en egen klubb og organisasjon. Det er også andre eliteserie-lag som har etablert kvinnelag, men på et lavere nivå. Molde, Viking, Tromsø og Sarpsborg 08 har kvinnelag i 2. divisjon, Ranheim har kvinnelag i 3. divisjon og Mjøndalen og Strømsgodset har kun jenter på ungdomslag. Flere av klubbene har

forøvrig separert kvinne- og herrelagene som juridiske enheter, men uttrykker et ønske om et tettere samarbeid (Folvik og Johannessen, 2019).

I desember 2019 ble det bestemt at også Rosenborg Ballklub (RBK) skulle etablere et kvinnelag fra 2020. Overgangen omhandler en fusjon mellom Trondheims-Ørn og RBK, som er de to mestvinnende klubbene i norsk fotball (Strøm, 2019). Dette ble i media betraktet som et sterkt signal fra RBK om et ønske om å satse på kvinnefotballen (Olsen, 2020).

Samarbeidet har ifølge ledere i Rosenborg Kvinner medført blant annet navndring, nye og felles sponsorer og felles satsingsområder. I tillegg ser de positivt på Rosenborg-navnet som merkevare, og mener begge parter tjener på at også kvinnene kan benytte seg av det. Med samarbeidet ønsker de å løfte A-laget ytterligere, hvor de ved hjelp av blant annet bedre økonomiske forutsetninger kan sikre en bedre tilrettelegging for spillerutvikling, og mulig hente inn dyktige spillere for å forbedre nivået. Selv om klubbene får samme navn, skal de fortsatt være to separate juridiske enheter, som innebærer at klubbene fortsatt er skilt når det kommer til økonomi (Strand, 2020).

Innen norsk kvinnefotball er dette samarbeidet viktig for muligheten til å oppnå en mer likestilt fotballidrett. Grunnet sakens aktualitet i dag, har jeg valgt å ta for meg fusjonen mellom Trondheims-Ørn og RBK som case i mitt forskningsprosjekt. Jeg vil fokusere på hvordan utøvere opplever en slik overgang, og hvordan denne prosessen kan påvirke tilrettelegging for ferdighetsutvikling blant kvinnelige utøvere. Det som er interessant er hvilke endringer de kvinnelige utøverne faktisk opplever og hvor stort omfang disse endringene har. Ved bruk av kvalitativ metode skal jeg intervju utøvere knyttet til hvordan de opplever prosessen fra å være en ren kvinneklubb til å bli delvis integrert i en allerede etablert herreklubb. Videre vil jeg analysere den innsamlede dataen i lys av Pierre Bourdieus teori, hvor jeg ønsker å undersøke hvordan sammenslåingen mellom Trondheims-Ørn og RBK kan bidra til en økt satsing på kvinnefotball, samt en optimalisert tilrettelegging for ferdighetsutvikling. I tillegg vil jeg kaste lys over hvordan en slik sammenslåing kan skape ringvirkninger i norsk fotball, og mulig kan relateres til andre lignende caser. Studien vil på grunnlag av dette diskutere følgende problemstillinger:

1.1 Problemstilling

«Hvordan kan overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Kvinner muliggjøre en bedre tilrettelagt spillerutvikling?»

«Hvordan kan sammenslåingen av Trondheims-Ørn og RBK påvirke likestillingsprosessen i norsk fotball?»

Forskningsprosjektet baserer seg på utøvernes opplevelse av tilretteleggingen i både Trondheims-Ørn og Rosenborg Kvinner, og hvilke endringer denne klubbovergangen har medført. Først vil jeg belyse ATDE-modellen og Fotballforbundets strategiplan, samt forklare Bourdieus begrepsapparat og hvilken relevans dette har for forskningen. Videre vil jeg belyse metodikken som er benyttet med fokus på valgt teknikk, utvalg av informanter og datainnsamlingsprosessen. Jeg vil også ta for meg studiens kvalitet gjennom begrepene validitet og reliabilitet, reflektere rundt det forskningsetiske aspektet ved prosjektet og belyse studiens databehandling. Deretter kombinerer jeg analyse og diskusjon, hvor jeg knytter teori til informantenes opplevelse av overgangen, og dermed hvilke konsekvenser overgangen har for utøvernes utvikling og norsk kvinnefotball i sin helhet. Avslutningsvis vil jeg oppsummere prosjektets funn i tillegg til å vurdere hvordan forskningen alternativt kunne blitt gjennomført.

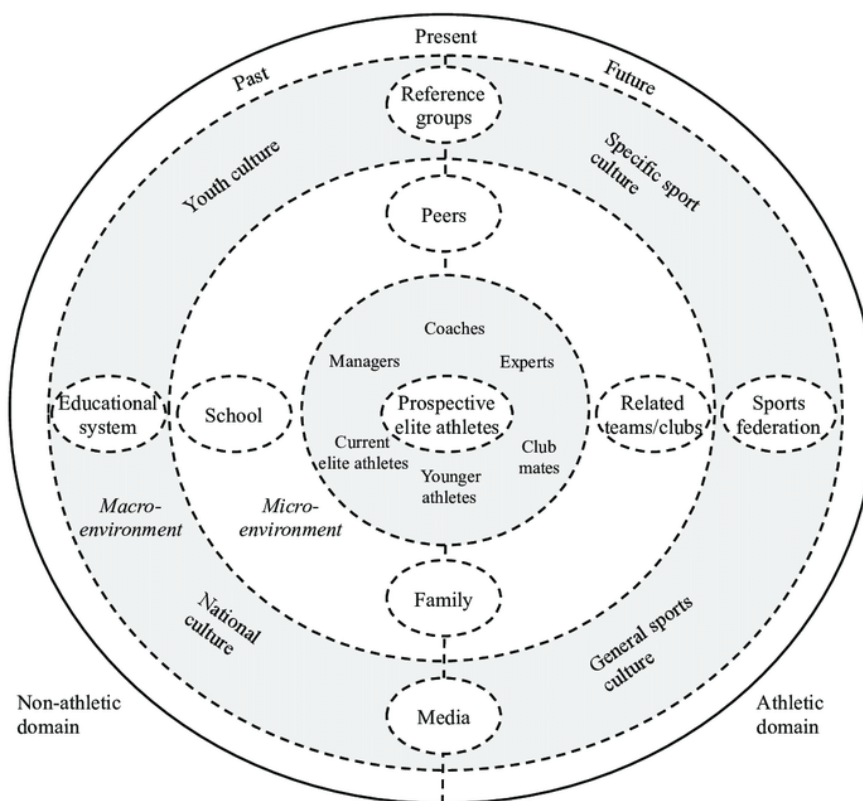
2 Teori

Teorien vil først ta for seg viktige faktorer som har påvirkning på fotballutøveres utvikling og tilrettelegging for utvikling, i lys av Henriksens ATDE-modell. Videre vil Pierre Bourdieus begrepsapparat bli presentert, og knyttet opp mot studiens forskningsspørsmål.

Gjennomgående vil jeg reflektere over teoriens relevans i mitt forskningsprosjekt.

2.1 Spiller- og klubb utvikling i lys av ATDE-modellen og NFF

Spillerutvikling i fotballfeltet påvirkes av en rekke faktorer. Ser man på fenomenet i lys av «Athletic Talent Development Environment»-modellen (ATDE, Figur 1), ser man hvordan utøvere stadig blir påvirket av miljøet rundt (Gulbin, Weissensteiner, 2013, s. 52).

Figur 1: ATDE model, adapted from Henriksen et al. (2010a)

ATDE-modellen (Henriksen 2010) viser hvordan utøvere blir påvirket av både idrettsrelaterte faktorer og faktorer utenfor idretten (Gulbin, Weissensteiner, 2013, s. 52). I dette forskningsprosjektet er høyre side av modellen, altså faktorene knyttet til idrettsfeltet svært relevant. Modellen opererer med makro- og mikro-nivå, hvor mikronivå inkluderer aktører som står nært utøveren når det kommer til interaksjon. Herunder faller blant annet trenere,

medspillere, støtteapparatet og klubben (Gulbin, Weissensteiner, 2013, s. 52). Knyttet til studiens case er det relevant å diskutere hvorvidt overgangen kan ha forbedret utøvernes vilkår knyttet til mikronivået, og mer spesifikt knyttet til støtteapparatet og trenerteam. I Norges fotballforbunds (NFF) strategiplan for 2020-2023 får man blant annet ett innblikk i fokuset for utvikling av trenerteam, støtteapparat og utøvere i toppklubber. I tillegg til gode økonomiske forutsetninger, poengterer NFF at profesjonalisering av støtteapparat og trenerteam er essensielt for spillerutvikling. Dette ønsker de å oppnå gjennom videreutvikling av trenerutdanningsprogram som skal sikre kompetente trenere i norske toppklubber (Norges Fotballforbund, 2020). Kompetanseheving i støtteapparatet og trenerteamet kan i lys av dette ses på som et viktig moment i en optimalisering av utøvernes ferdighetsutvikling.

Makronivået i ATDE-modellen består av aktører på samfunnsnivå, som eksempelvis idrettskulturen, fotballkulturen, fotballforbundet og andre organisasjoner knyttet til idretten. Relevant er derfor NFFs strategiplan når det kommer til hvilket fokus som ligger til grunn for organisering av toppfotball. I strategiplanen belyser forbundet et ønske om et likeverdig tilbud for spillere av begge kjønn, noe som har stor relevans i min case. På makronivå belyser også modellen medias påvirkning på utøvere, som kan knyttes opp mot kvinnefotballens attraktivitet i dagens fotballfelt (Gulbin, Weissensteiner, 2013, s. 52). Som nevnt innledningsvis er fotballfeltet i stor grad preget av en skeivfordeling i mediedekning blant kvinner og menn. Media kan betraktes som en viktig kilde til anerkjennelse og likestilling i feltet, noe som gjør økt medieoppmerksomhet essensielt for å oppnå en likeverdig spillerutvikling for begge kjønn. En stor utfordring i kvinnefotball er tomme tribuner og lav mediedekning, som henholdsvis er to bindende faktorer med påvirkning på hverandre. Lav etterspørsel kan betraktes som en viktig årsak til den manglende oppmerksomheten rundt kvinnefotball, og medfører et sterkt ønske om en større kommersiell interesse knyttet til kvinnelige fotballutøvere (Ravlo, 2011). I lys av dette samt ATDE-modellen, kan man betrakte mediedekning som en viktig faktor for å forbedre vilkårene til utøverne i Rosenborg Kvinner, i tillegg til å kunne løfte norsk kvinnefotball i sin helhet.

2.2 Pierre Bourdieus Sosiologi

Pierre Bourdieu er en fransk filosof og sosiolog som er kjent for sine studier av sosiale felter i samfunnet. I denne sammenhengen er hans fokus på dominansforholdet mellom kvinner og menn svært relevant, samt hvordan hans begreper kan benyttes knyttet til kvinnefotball

(Østergaard, 2012, s. 50). I første omgang vil studien definere hans begreper og hvordan de kan settes i en idrettslig sammenheng, samt en presentasjon av hans syn på dominansforholdet mellom kvinner og menn.

2.2.1 Feltbegrepet

Bourdieu utviklet i 1984 et begrepsapparat knyttet til en teori om den sosiale verden. Han oppfatter virkeligheten som relasjonell, hvor han betrakter individets mentale strukturer og det sosiale rom som strukturelt og genetisk forbundet. Bourdieu er svært opptatt av dominansrelasjoner, eksempelvis mellom kvinner og menn i samfunnet. Bourdieu har først og fremst studert det kulturelle liv i samfunnet, men har også utgitt artikler hvor han har jobbet med forutsetninger for hvordan hans teori kan benyttes i en idrettslig sammenheng. Han betrakter det vestlige samfunn som et sosialt rom bestående av relativt autonome felter. Et felt kan defineres som sosiale universer bestående av spesifikke krav og logikker som er særegne for feltet. I denne sammenhengen kan idretten betraktes som et felt, og mer spesifikt fotballidretten. Slike felt er relativt autonome, men utsettes kontinuerlig for ytre press. Graden av feltets autonomi bestemmes derfor av i hvilken grad feltet påvirkes av det ytre presset. Fotballfeltet blir kontinuerlig utsatt for påvirkning fra blant annet media og sponsorer, som preger hvordan fotballen organiseres og hvilke spilleregler som gjelder i idretten. Bourdieu beskriver felt som en slags kamparena hvor ulike aktører kjemper for å forandre eller bevare hvilke kapitalformer som har verdi i det spesifikke feltet. Feltets historiske utvikling er også en viktig dimensjon, som er nødvendig å inkludere i en analyse av feltet for å skape en forståelse av hvorfor feltet er som det er i dag. I denne sammenhengen er derfor fotballfeltets utvikling relevant, som nevnt innledningsvis (Østegaard, 2012, s. 52).

2.2.2 Kapitalformer

Knyttet til feltbegrepet opererer Bourdieu med tre primære kapitalformer som inngår i spillet om anerkjennelse i feltene: økonomisk, kulturell og sosial kapital. Økonomisk kapital omhandler primært økonomiske verdier, materielle goder og penger (Østegaard, 2012, s. 57). I fotballfeltet er økonomisk kapital avgjørende for tilrettelegging knyttet til idrettsanlegg og støtteapparat, samt enkel å konvertere til andre kapitalformer. Kulturell kapital innebærer evnen til å beherske kulturens koder og anses som høy dersom man besitter kvalifikasjoner som er verdsatt i den dominerende kulturen (Østegaard, 2012, s. 57). Innen fotballfeltet omhandler kulturell kapital blant annet hva som kan anses som idrett og hvilke former for

idrett som har størst verdi i feltet (Østegaard, 2012, s. 57). Historisk sett kan man betrakte herrefotballen som mer legitimert, samtidig som kvinnefotballen i mindre grad har blitt betraktet som en verdifull idrett. Fotballfeltets utvikling må også tas i betraktning da kvinnene kom på banen lenge etter menn allerede hadde etablert seg og satt sitt preg på feltet (Goksøyr, 2011, s. 58). I lys av Bourdieus perspektiv kan herrer derfor synes å besitte en høyere kulturell kapital sammenlignet med kvinner i feltet. Skeivfordelingen i mediadekning mellom kjønnene kan ses på som et viktig moment ved analysing av fotballfeltet i dag, da de synes å ha stor påvirkning på hva som blir løftet frem som en verdifull idrett (Østegaard, 2012, s. 57). I en masteroppgave omhandlende kommersialisering og likestilling i norsk toppfotball, belyser Martin M. Balsvik gjennom intervju med begge kjønn, at midlene sentraliserer hos de største herreaktørene. Mediene beskriver ikke kvinner som legitime idrettsutøvere under mesterskap, sammenlignet med menn. Grunnet den velkjente symbiosen mellom idrett og media som også blir nevnt som en viktig relasjon i idrettsfeltet, vil medias framstilling av kvinner i feltet ha svært stor innvirkning på de kvinnelige utøvernes samlede kapital (Balsvik, 2019, s. 31). Dette er relevant når det kommer til både økonomisk, kulturell og sosial kapital. Sosial kapital omhandler individets eller gruppens besittelse av sosiale nettverk og kontakter. Innehaver man en høy sosial kapital vil dette resultere i økt tilgang på informasjon og mektige kontakter i situasjoner der man vil oppnå goder (Østegaard, 2012, s. 57).

2.2.3 Doxa og Habitus

Når det kommer til maktstrukturer og hvordan man kan forstå hvordan de produseres og reproduseres, benytter Bourdieu seg blant annet av begrepene doxa og habitus. Doxa beskrives som feltet sine grunnregler og kultur, som påvirker hvordan feltet fungerer. Feltet hviler på en bestemt form for doxa, eksempelvis at fotballfeltet historisk sett har blitt basert på maskulinitet som dominerende sammenlignet med femininitet (Østegaard, 2012, s. 58). I en artikkel skrevet av Anne Tjønndal og Jorid Hovden beskriver Bourdieu motsetningen mellom femininitet og maskulinitet som en symbolsk orden, og setter lys på hvordan kjønns sosialiseringen bidrar til å inkorporere denne maktrelasjonen i våre kropper. Videre betegner han dominansrelasjonen som en doxisk makt, som kun vil bli brutt dersom den symbolske orden kontinuerlig utfordres. Kvinner i idretten har som tidligere nevnt gjennom historien utfordret konstruksjonen av kjønn, noe som gjør at forholdet mellom kvinner og menn ikke er homologe motsetninger slik det var før. Likevel er det slik Bourdieu poengterer, viktig at man fortsetter å utfordre den doxiske makten, noe som blir gjort blant annet gjennom en større satsing på kvinnelag også i de store fotballklubbene. Denne utviklingen er et tegn på

at praksisene og argumentene til de som stiller seg kritisk til dominansforholdet, har blitt sosialt legitimert (Tjønnedal og Hovden, 2016, s. 190).

Bourdieu's habitusbegrep omhandler kombinasjonen mellom samfunnets objektive sosiale strukturer og individets egen rasjonalitet. Begrepet har sterk sammenheng med hvilke kapitalformer individet disponerer og hvordan individets nytte i et felt formes av både samfunnet og individet selv. De sosiale strukturene som individet vokser opp i, inkorporeres i individets kognitive og kroppslige strukturer, og fungerer slik som disposisjoner for handling og kognitiv aktivitet. Det faktum at habitus inkorporeres i kroppen gjør det særlig vanskelig å endre livsbetingelsene, da disse disposisjonene blir ubevisste påvirkninger hos individet. I den sammenhengen peker Bourdieu på hvordan eksempelvis valg av idrett blir påvirket av individets habitus (Østegaard, 2012, s. 56). Kjønnssosialiseringen som vi konstant blir utsatt for, vil dermed være en årsak til at noen kvinner velger å ikke delta i fotballidretten, ettersom idretten historisk sett har blitt legitimert som en mannsdominert idrett. Feltets doxa blir innskrevet i individenes habitus, noe som peker på viktigheten av å endre maskulinitet som doxisk makt i fotballfeltet. En positiv utvikling i kvinnefotballen som vi har sett de siste årene, kan være med på å forandre feltet doxa, samt fokuset i de ulike kapitalformene. En slik endring vil dermed påvirke den enkeltes habitus (Østegaard, 2012, s. 56).

3 Metode

Metodekapittelet vil ta for seg kvalitativ metode, og hvorfor metoden er gunstig for prosjektets forskningsspørsmål. Deretter vil jeg ta for meg framgangsmåten i utvalget av informanter, i tillegg til prosessen i datainnsamlingen. Gjennom beskrivelse av utvalg og datainnsamling vil jeg også reflektere over styrker og svakheter ved valgt metode, vurdere forskningens kvalitet gjennom begrepene reliabilitet og validitet og inkludere relevant forskningsetikk underveis. Avslutningsvis vil jeg inkludere en del som omhandler koding av data og hvordan jeg har analysert datamaterialet.

3.1 Valg av metode

Samfunnsvitenskapelig forskning baserer seg på to vesentlige tenkemåter knyttet til generering av informasjon; kvalitativ og kvantitativ forskningsmetode. Valg av hvilken metode bunner i hvilke forskningsspørsmål og problemstillinger som er formulert (Tjora 2017, s. 24). Kvalitativ datainnsamling åpner for å gå i dybden på et tema, uten nødvendigvis å ha dannet seg en hypotese knyttet til fenomenet (Ringdal, 2018, s. 24). I mitt studie ønsker jeg å få innsikt i utøvernes subjektive opplevelse av overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Kvinner, noe som gjør kvalitativ metode gunstig for mitt forskningsprosjekt. I kvalitativ forskning vil resultatet bli preget både av deltakerens individuelle erfaringer og forskerens tolkning av disse erfaringene, som videre vil resultere i et subjektivt empirisk grunnlag (Tjora, 2017, s. 24). Innen kvalitativ forskning er observasjon og dybdeintervju de to desidert mest utøvete fremgangsmåtene for datainnsamling (Ringdal, 2018, s. 227). I denne studien har jeg gjennomført datainnsamling gjennom dybdeintervjuer, med formål å få et innblikk i utøvernes subjektive erfaringer tilknyttet klubbovergangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Kvinner. I motsetning til en kvantitativ undersøkelse, åpner et dybdeintervju for at informanter presenterer momenter som forskeren ikke på forhånd kunne ha forutsett, som kan anses som en styrke i teknikken (Tjora, 2017, s. 30). I tillegg hadde jeg i større grad friheten til å kunne stille oppfølgingsspørsmål dersom jeg hadde behov for det underveis i intervjuet.

Forskerens engasjement betraktes i hovedsak som en helt nødvendig ressurs i et prosjekt, samtidig som engasjementet kan betegnes som støy i prosjektet grunnet muligheten for påvirkning på resultatene (Tjora, 2017, s. 235). Knyttet til forskerens engasjement er begrepet reliabilitet relevant, som omhandler tilfeldige målefeil og vurderes gjennom forskerens egen refleksjon over datainnsamlingens forløp (Ringdal, 2018, s. 247). For å øke reliabiliteten var

jeg derfor nøye med å reflektere rundt egen motivasjon for oppgaven, som er min egen deltakelse i kvinnefotball og subjektive opplevelse av tilrettelegging for ferdighetsutvikling. Jeg skaffet meg også et godt innblikk i tematikken for å disponere flere perspektiver. Under arbeid med intervjuguiden var åpne spørsmål viktig for å sørge for minst mulig påvirkning på informantenes svar. Dette gjorde jeg ved å bruke formuleringer som «kan du fortelle litt om», for å minst mulig peke informanten i en spesifikk retning, som styrker reliabiliteten i forskningen. Likevel er det ikke å utelukke at forskerens formidling av spørsmålene påvirker informantene (Tjora, 2017, s. 145). Informantenes lignende svar på flere spørsmål kan styrke undersøkelsens reliabilitet. Svarene kan gjenspeile at jeg har klart å stille meg objektiv til forskningen, og hindret noen form for påvirkning på informantenes svar.

3.2 Utvalg

Når det kommer til utvalg av informanter er det en hovedregel i kvalitative intervjustudier å velge ut ifra individenes evne til å uttale seg reflektert om det aktuelle temaet (Tjora, 2017, s. 130). Jeg satte dermed dette som et kriterium for informantene da jeg kontaktet medieansvarlig i klubben. Jeg valgte å intervju utøvere i Rosenborg Kvinner fordi disse individene har blitt berørt av omstillingsprosessen i organisasjonen (Tjora, 2017, s. 130). Grunnet fenomenets kompleksitet og studiens størrelse valgte jeg å primært fokusere på utøverperspektivet. Dette gjorde jeg for å få en større dybde i en spesifikk del av prosessen.

Antallet informanter som blir benyttet i dybdeintervjuet avhenger av fenomenets omfang, noe som i dette tilfellet er relativt lite. Det første forskningsspørsmålet i studien omhandler en spesifikk klubb, noe som gjorde at jeg ikke behøvde et intervju med alle utøvere, så lenge jeg var selektiv med hvem jeg valgte (Tjora, 2017, s. 132). Jeg presiserer at studien tar utgangspunkt i utøvernes opplevelse av tilretteleggingen. For en mer helhetlig innsikt hadde det likevel vært interessant å inkludere aktører på et mer organisatorisk nivå i klubben. Intervju av ledere i klubben kunne gitt et bedre innblikk i hva som faktisk blir gjennomført bak kulissene, altså informasjon som utøverne ikke nødvendigvis har tilgang til. I tillegg kunne det gitt rom for en sammenligning mellom utøvernes opplevelse og det organisasjonen selv mener de tilrettelegger.

Et større utvalg av utøvere kunne også økt validiteten i forskningen, da jeg hadde hatt flere respondenter å sammenligne opplevelsene med, og muligens fått større variasjon i svarene. Antallet var både med hensyn til tidsbegrensningen på forskningsprosjektet, samt tiden det

tok å arrangere intervjuene. Grunnen til at jeg endte opp med kun tre utøvere er blant annet at utøverne var opptatt to uker frem i tid da jeg kontaktet dem, samtidig som korona-pandemien slo ut rett etter de to ukene. I tillegg ble tidsfristen på oppgaven avgjørende da rekrutteringen tok lengre tid enn forventet, og jeg slet med å få tak i utøvere. Likevel er jeg fornøyd med det faktum at jeg intervjuet tre utøvere med relativt ulikt ståsted, med tanke på hvor lenge de har vært i klubben og aldersforskjell. Utøverne hadde vært aktive i klubben i henholdsvis to til åtte år, som resulterte i tre utøvere med ulik grad av refleksjon rundt fenomenet. Ulikheten blant utøvernes alder og tid i klubben kan styrke validiteten, grunnet at det tilfredsstillende en norm om et representativt utvalg (Ringdal, 2018, s. 231).

3.3 Datainnsamling

Før datainnsamlingsprosessen kunne settes i gang utarbeidet jeg et informasjonsskriv omhandlende oppgaven, i tillegg til et samtykkeskjema i samarbeid med min veileder. Etter godkjenning fra veileder valgte jeg å kontakte klubbens medieansvarlige som kunne sette meg i kontakt med utøverne. Jeg hadde tidlig en god dialog med vedkommende, og han var positiv til et samarbeid om intervjuene. Da jeg kontaktet medieansvarlig var klubben på treningstur til La Manga, noe som medførte at intervjuene ikke kunne gjennomføres før to uker etter jeg tok kontakt. Til tross for god planlegging vedrørende tid og sted for intervjugjennomføring, skjedde det uforutsette hendelser som resulterte i en utsettelse av intervjuene. Korona-pandemien førte til redusert mulighet for nærkontakt mellom mennesker, som utelukket muligheten for dybdeintervju ansikt til ansikt. Dette resulterte i at jeg måtte gjennomføre intervjuene over telefon, som kan betraktes som en svakhet i prosjektet da jeg som forsker har liten kontroll over informantens situasjon underveis i intervjuene. For eksempel kan informantens situasjon inkludere distraksjoner som samtaler mellom venner og familie i bakgrunnen samtidig som intervjuet foregår (Tjora, 2017, s. 31).

Grunnet denne uforutsette hendelsen ble også kontakten mellom meg og medieansvarlig preget i den form at vedkommende hadde mindre tid til å være tilgjengelig på mail. Dette resulterte i at det var vanskeligere å kontakte utøverne for intervju, noe som gjorde at jeg måtte kontakte flere utøvere personlig. Da jeg startet rekrutteringen virket det naturlig å ha medieansvarlig i klubben som mellomledd, men i ettertid kan det tenkes at rekrutteringen kunne gått kjappere ved å kontakte utøverne direkte. Likevel var det essensielt for oppgaven at jeg fikk tillatelse til å nevne klubbens navn, noe som peker på nødvendigheten med å gå gjennom et organisatorisk ledd i klubben. I første omgang satte medieansvarlig meg i kontakt

med to utøvere som hadde sagt ja til å delta i forskningsprosjektet. To av intervjuene ble gjort kort tid etter, via telefon. Jeg benyttet meg av lydopptaker for å øke prosjektets reliabilitet. Dette skapte en større frihet for meg som forsker å stille oppfølgingsspørsmål underveis dersom jeg ønsket det, samtidig som jeg sørget for at jeg fikk tilgang til all informasjon som ble sagt i intervjuet. Deretter transkriberte jeg lydopptakene, og fikk dermed en skriftliggjøring av alt som ble sagt i intervjuet. Dette ga meg god tid til å analysere dataen, samtidig som jeg var sikker på at jeg ikke hadde oversett informasjon som ble nevnt (Tjora, 2017, s. 166). I tillegg fikk jeg muligheten til å sitere informantene direkte som øker studiens transparenss og slik styrke reliabiliteten (Tjora, 2017, s. 237, 255). Den siste utøveren som skulle delta ønsket å ta intervjuet skriftlig grunnet personlige tidsbegrensninger, noe jeg godtok fordi jeg ikke hadde mulighet til å miste en informant. For min del var dette en klar ulempe med tanke på at jeg mistet muligheten til å stille oppfølgingsspørsmål. Jeg hadde likevel en god dialog med informanten, som gjorde at jeg når som helst kunne spørre dersom noe var uklart, eller om jeg ville ha mer utfyllende svar. Hun svarte svært utfyllende og reflektert på alle spørsmålene, og jeg anser derfor ikke skriftliggjøringen av intervjuet som en stor ulempe.

Oppgavens validitet innebærer kort sagt i hvilken grad oppgavens resultat svarer på problemstillingen (Tjora, 2017, s. 232). Målet med forskningsprosjektet var å få et innblikk i hvordan utøverne opplever klubbovergangen, samt hvorvidt overgangen har skapt bedre vilkår og tilrettelegging for utøvernes utvikling. Resultatene viser til at jeg delvis har fått et svar på dette, samtidig som prosessen fortsatt er pågående, hvilket innebærer at ikke alt ved overgangen er ferdigstilt. Derfor kan det stilles spørsmål ved hvorvidt overgangen senere kan oppfattes annerledes av utøvere, sammenlignet med hvordan den blir betraktet i studiens resultater. I tillegg er det nødvendig å ta hensyn til samfunnsmessige årsaker som koronaviruset, som har ført til en midlertidig stopp i overgangsprosessen. Dette innebærer blant annet at seriestart har blitt forskjøvet, og at utøverne ikke har opplevd prosessen slik den vanligvis ville foregått. Relevant er det derfor å reflektere over om utøvernes svar ville vært like positive knyttet til overgangen dersom prosessen hadde gått sin normale gang. Det ville også vært flere momenter å trekke inn dersom oppgaven kunne sammenligne forventningene og faktisk tilrettelegging knyttet til sammenslåingen, noe som det ikke blir gjort mulighet til.

3.4 Forskningsetikk

Informasjonsskrivet jeg utarbeidet før datainnsamlingen omhandlet hovedsakelig informasjon angående anonymisering av utøvere knyttet til forskningsetikk, samt generell informasjon angående prosjektet. Anonymisering brukes blant annet for å hindre gjenkjenning av deltakere i undersøkelser, hovedsakelig for å hindre skade på informanten eksempelvis i form av konsekvenser på arbeidsplassen. Jeg valgte å anonymisere alle mine informanter, både av hensyn til forskningsetiske årsaker og for å skape en lav terskel for å delta. I tillegg søker mitt forskningsspørsmål innsikt i utøvernes opplevelse av overgangen og ikke hvilken utøver som uttaler seg om det, og skaper dermed ikke en nødvendighet for eksponering av deltakerne. Jeg har derfor valgt å bruke følgende fiktive navn for deltakerne; Aurora, Oda og Nora. Det er vel og merke viktig å poengtere at anonymisering kan være vanskeligere i case-studier, da utvalget av respondenter blir svært tydelig for leseren. I denne sammenhengen vet man at informantene er utøvere i Rosenborg Kvinner (Tjora, 2017, s. 175).

3.5 Databehandling

Når det kommer til analyse av allerede generert data er det flere viktige spørsmål som står i fokus. Først og fremst skal materialet man har kodet forsøke å besvare problemstillingen, noe som medfører nødvendigheten av å søke etter hvilke elementer i empirien som er betydningsfulle og relevante. Hvilke momenter fra datainnsamlingen som er relevant er ikke alltid tydelige for forskeren, som viser til viktigheten av å besitte empiriske data i tekstform eller audio som tillater en detaljert koding (Tjora, 2017, s. 196). Jeg valgte derfor som nevnt tidligere å transkribere lydopptakene fullstendig. I kodingen av data benyttet jeg meg av SDI-modellen og herunder en tredelt kodingsprosess. Prosessen besto først av å transkribere dataen ord for ord, etterfulgt av omkoding til bolker med korte og viktige utdrag. Til slutt reflekterte jeg rundt hvilke momenter som var interessante å diskutere, som dannet grunnlaget for diskusjonens overskrifter. Gjennom slik induktiv empirinær koding reduserte jeg egen påvirkning på prosjektet og oppnådde en analyse bygget på momenter som informantene selv ville trekke fram (Tjora, 2017, s. 197). I mitt tilfelle var særlig medieomtale, økonomi, fasiliteter og ressurser og kvinnefotballens utvikling temaer som utøverne hadde i fokus. Derfor valgte jeg å bygge analysen rundt disse temaene.

4 Analyse og Diskusjon

I følgende del vil jeg besvare problemstillingen, med utgangspunkt i informantenes beskrivelser av opplevd tilrettelegging for ferdighetsutvikling i Trondheims-Ørn og Rosenborg Kvinner. Diskusjonen består av analysering av funnene, samt hvordan man kan forstå dem i lys av ATDE-modellen og Bourdieus teori. Jeg har valgt å strukturere diskusjonsdelen ved å dele den inn i fire hoveddeler; «økonomi», «medieoppmerksomhet», «ressurser og fasiliteter» og «sammenslåingens påvirkning på fotballfeltet». Jeg vil gjennom delene kaste lys over utøvernes egne tanker om hvorvidt overgangen har forbedret deres muligheter til å utvikles som utøvere, og hvordan klubben og fotballfeltet blir påvirket av en slik overgang.

4.1 Økonomi

I første omgang vil diskusjonen ta for seg hvilke endringer sammenslåingen har ført til tilknyttet klubbens økonomi. Som nevnt innledningsvis uttaler ledere i Rosenborg Kvinner seg om hvordan de ønsker at sammenslåingen med RBK skal medføre en forbedring i klubbens økonomiske forutsetninger. Foreløpig har klubbovergangen blant annet resultert i felles sponsorer, som tyder på en økning i klubbens økonomi (Strand, 2020). I fotballfeltet har klubbens økonomi særlig betydning for klubbens mulighet til å tilrettelegge for utvikling av utøverne, noe som blir påpekt i NFFs strategiplan (Norges Fotballforbund, 2020). Begrepet økonomisk kapital omhandler som tidligere nevnt materielle ressurser og penger, og tilgang på kapitalformen påvirker i denne sammenhengen blant annet utøvernes tilgang til idrettsanlegg og støtteapparat, samt utøvernes lønninger (Østegaard, 2012, s. 57). Tilknyttet tilrettelegging er det spennende hvorvidt utøvernes selv opplever endringer knyttet til økonomi, og hvilke aspekter utøverne fokuserer på når det kommer til klubbens økonomiske kapital. To utøvere svarte følgende:

«Jeg har i hvert fall ikke merket noe spesielt til det enda. Men det er jo snakket om at vi skulle få mere penger. Som gjør til at flere av dem som for eksempel jobber da, kan frikjøpes fra jobb.» (Oda)

«Som sagt tidligere er det viktig, samt en stor forventning om at klubben øker lønningene til spillerne i klubben. (...). En økning i lønn vil gjøre at hver enkelt utøver får mer tid til trening, hvile og søvn, noe som er helt avgjørende for økt prestasjon og resultat. Mange av spillerne er avhengig av å ha fulltids/deltidsjobb ved siden av fotballsatsningen.» (Nora)

Både Oda og Nora sine utsagn viser til hvordan økte lønninger er en sentral forventning knyttet til overgangen. Nora mener at lønn påvirker utøvernes mulighet til å prestere bedre fordi det øker sjansen for å satse mer på fotballen, og reduserer behovet for å jobbe ved siden av satsningen. Uttalelsene tyder ikke på noen foreløpig økning i lønn, men derimot at det har vært snakk om blant utøverne og i klubben. På den andre siden mener Aurora at det faktisk har forekommet en lønnsøkning blant noen utøvere.

«(...) det er nok brukt litt på litt høyere lønn blant mange av spillerne for å beholde spillere i klubben. For det er jo det klubben har slitt litt med at man får frem gode spillere, men at de går til en ny klubb da kanskje på grunn av lønn. Og at jeg vet at den har økt blant flere nå, så det kan hjelpe med da, på å beholde spillere i klubben lengre, for å da komme oss høyere opp på tabellen og prestere bedre.» (Aurora)

Ulikheten i svarene medfører en utydelighet om lønnsøkninger har funnet sted etter overgangen. Aurora viser til at klubben har slitt med at flere utøvere har forlatt klubben grunnet lave lønninger, noe som tyder på at lønnsøkninger kunne vært svært gunstig for en forbedring av klubbens prestasjoner. En årsak til ulikheten i svarene kan være at det faktisk har forekommet lønnsøkninger, men kun blant utvalgte utøvere. Det kan argumenteres for at spillerutflukt kan ha sammenheng med ulike lønninger, da tilbudet om lønnsøkning i større grad kan eksistere hos de mest attraktive spillerne som får tilbud fra andre klubber. Det kan også tenkes at midlene i første omgang har gått til organisatoriske formål som for eksempel lønninger til trenere og andre aktører i klubben, samt materielle goder for utøverne som fotballutstyr. Videre knytter Nora økte økonomiske vilkår til kontinuitet i klubben.

«Jeg tror at sammenslåingen vil gjøre at flere spillere forblir i Trondheim og ser mulighet for å utvikle seg her i stedet for i en annen klubb i Norge. At unge talenter og erfarne spillere forblir i klubben gir økt kvalitet på trening og kamp, kontinuitet og konkurranse om plassene. De siste årene har vi vært uheldige med spillerflukt av unge talenter til andre toppserieklubber i Norge. (...). Jeg har tro på at kontinuitet på trenersiden og blant spillere i laget vil gjøre at jeg som spiller kan utvikle meg videre i Rosenborg Kvinner.» (Nora)

Et klubbmiljø med mye utskiftning og lite kontinuitet slik Nora peker på, vil kunne påvirke utøvernes prestasjoner og utvikling. I tillegg kan det være en faktor som påvirker habitusen til utøverne (Østegaard, 2012, s. 57). Tanken om at spillere med gode prestasjoner forlater klubben kan ubevisst skape en forventning om at andre klubber skaper bedre vilkår for spillerutvikling, som igjen kan skape ringvirkninger slik at flere bytter klubb. Om klubben

oppnår en optimalisert tilrettelegging for spillerutvikling gjennom bedre økonomiske vilkår, kan dette bryte ned tanken om at andre toppserieklubber skaper en bedre utvikling. Mindre spillerutflukt vil også kunne føre til at utøverne føler en trygghet i å være i klubben, og i større grad kan utvikles som utøvere også i Rosenborg Kvinner. Slik kan man betrakte en styrket økonomisk kapital som viktig også knyttet til å skape kontinuitet i spillerstallen (Østegaard, 2012, s. 57).

Spillerkjøp kan også være et virkemiddel som klubben kan ha tenkt å investere sin økonomiske kapital i. Å ta inn spillere som har oppnådd anerkjennelse i feltet gir klubben muligheter til å kunne forbedre sine prestasjoner og samtidig styrke den samlede kulturelle kapitalen (Østegaard, 2012, s. 57). Som nevnt innledningsvis har styrelederne i klubben nevnt innhenting av nye spillere som et tiltak for å øke standarden på A-laget. Foreløpig er det ikke gjort noen spillerkjøp, noe som kan ses i sammenheng med dagens stans grunnet korona-pandemien. Korona-situasjonens påvirkning på klubbens inntekter må også tas i betraktning, da situasjonen kan ha påvirket klubbens økonomi negativt knyttet til utsettelsen av seriestart. For eksempel vil ikke inntekt fra kamper og andre arrangementer forekomme på grunn av stansen. Dette kan være noen årsaker til at to utøvere ikke har merket noe til endringer i klubbens økonomi som følge av overgangen. Korona-situasjonen gjør det vanskelig å si sikkert hvordan klubbens økonomiske kapital vil styrkes over tid, men ut ifra flere utsagn fra utøverne, samt styreledernes utsagn om felles sponsorer, kan det tenkes at den økonomiske kapitalen økes på sikt.

4.2 Ressurser og fasiliteter

I teorien viser ATDE-modellen hvordan et godt støtteapparat og trenerteam påvirker spillerutvikling og NFF viser i strategiplanen for 2020-2023 særlig til viktigheten av høy kompetanse i støtteapparatet og trenerteamet (Gulbin, Weissensteiner, 2013, s. 52, Norges Fotballforbund, 2020). Tilgang til kompetanse er blant annet viktig når det kommer til å øke prestasjoner, forebygge skader, individualisere treningsopplegg og tilrettelegge for trening etter skader. En styrket økonomisk kapital vil kunne gi midler til klubben som kan brukes til å øke størrelsen på eller heve kompetansen i støtteapparatet. Jeg var derfor interessert i hvorvidt utøverne hadde merket seg forandringer i støtteapparatet etter sammenslåingen av klubbene.

«Det meste er likt men jeg har fått mer tilgang til fysioterapeuter da, gjennom Rosenborg-klinikken, som er med på hver trening. Det har vi ikke hatt før. Det har liksom ikke alltid vært

en fysio til stede da. Så hvis det skjer noe, eller noen trenger å trene alternativt, så har man måtte gjort det selv, men nå har man en trener der som kan veilede og hjelpe til da, og bruke tida på dem, når hovedtreneren er opptatt med resten av laget.» (Aurora)

«Vi har hatt fysioterapeuter tilgjengelige i klubben, men da har det vært sånn at de kommer en gang i uka, eller hvis det er noen som er skadet så har vi kontakt med dem. Men nå er det slik at vi har tilgjengelig på hver trening, vi har klinikken, og det har utviklet seg til at det blir mer og mer til oss enn hva vi hadde før da. (...) det har jo alltid vært en hovedtrener, keepertrener og assistenttrener. Men nå har vi liksom en som tar seg av analyse, vi har ekstra assistenttrener, vi har alltid fem på trening. Det er mye mer profesjonalisert nå da.» (Oda)

Utøvernes uttalelser tyder på en positiv utvikling i støtteapparatet, hvor det i større grad har blitt profesjonalisert og består av flere aktører enn tidligere. De har fått tilgang til mer kompetanse gjennom Rosenborg-klinikken, som har en positiv innvirkning på tilretteleggingen for utvikling av utøverne (Norges Fotballforbund, 2020). Hvorvidt forbedringen i støtteapparatet er et resultat av en økning i økonomisk kapital, er vanskelig å si noe om uten å disponere et innblikk i den organisatoriske delen i klubben. Forbedringen i støtteapparatet synes å ha sammenheng med tilgang til Rosenborg-klinikken, noe som tyder på at sammenslåingen allerede har medført et tettere samarbeid knyttet til utøvernes støtteapparat. I lys av Bourdieu kan høy kompetanse knyttet til fotball kan også ses på som en styrket kulturell kapital i feltet (Østegaard, 2012, s. 57). Den kulturelle kapitalen i klubben kan derfor synes å ha blitt forsterket basert på utøvernes uttalelser om økt kompetanse i støtteapparatet. Kapitalformer kan også være overførbare, og i dette tilfellet kan det tenkes at klubben har brukt deler av sin økonomiske kapital til å investere i kulturell kapital (Østegaard, 2012, s. 57). Videre svarer Nora følgende:

«Sammenslåingen har ført til optimisme blant spillere, trenerteam og støtteapparat. Det er stor kvalitet på trenerteamet/støtteapparatet og de jobber mot at vi skal utvikle oss som enkeltspillere og som klubb. Alle har stor tro på en lysere fremtid for kvinnefotballspillere og trenerteam (med styret) har lagt grundige mål for hvordan Rosenborg Kvinner skal tilbake til toppen.» (Nora)

Hun viser til hvordan sammenslåingen har ført til en positiv holdning i klubben, med fokus på en god utvikling knyttet til tilrettelegging for spillerutvikling. Bourdieus habitusbegrep synes å være relevant i denne sammenhengen. Habitus omhandler hvordan mentale, historiske og materielle forhold påvirker den enkelte aktør eller i dette tilfellet utøverne (Østegaard, 2012, s. 56). Sannsynligvis har den historisk legitimerede tanken om fotball som mannsdominert,

påvirket utøvernes og trenernes habitus slik at de kanskje ikke forventer like forutsetninger som menn når det kommer til tilrettelegging for ferdighetsutvikling. Dagens positive utvikling i kvinnefotballen, og deriblant sammenslåingen av Trondheims-Ørn og RBK kan være med på å endre utøvernes habitus slik at de blir mer overbevist om at både laget og enkeltutøvere kan forbedre sine prestasjoner. Noras uttalelse om en mer positiv innstilling i klubben, kan tolkes som en positiv endring i habitusen til flere av klubbens aktører (Østegaard, 2012, s. 56). Oda sitt utsagn viser hvordan overgangen kan medføre et større press på utøverne enn tidligere, samtidig som hun uttrykker en positiv innstilling til det.

«Og bare få være med på den reisen her, det er jo kjempespennende. Så vi hadde jo store forhåpninger, og jeg tror nok det stilles høyere forventninger til oss i serien, men det tror jeg er bare sunt for vi trener jo for å bli bedre. Så jeg tror det er sunt jeg, det som skjer.» (Oda)

Oda er i likhet med Nora positivt innstilt til sammenslåingen knyttet til framtidige prestasjoner. Oda mener forventningene blir høyere etter sammenslåingen, som kan betraktes som en utvikling i riktig retning for kvinnene. Skal man anta at habitusen har endret seg som følge av bedre tilrettelegging, kan det tenkes at forventningene også er en faktor som kan virke positivt inn på utøvernes mentalitet. Høyere forventninger kan slik føre til at utøverne presterer bedre på kamper og trening, ved at endringen i habitus kan ha redusert de inkorporerte mentale begrensningene som tidligere har vært tilstedeværende (Østegaard, 2012, s. 56).

Knyttet til tilrettelegging for ferdighetsutvikling er også utøvernes tilgang til treningsfasiliteter sentralt (Norges Fotballforbund, 2020). Jeg spurte derfor utøverne om hvilke fasiliteter de hadde i Trondheims-Ørn og om dette har endret seg etter overgangen.

«I år har vi brukt Abrahallen flittig i oppkjøringsperioden, noe som har hatt stor betydning for kvalitet på treningsøktene i vinterhalvåret. Jeg er noe usikker på om økt bruk av hallen kan ses i sammenheng med sammenslåingen med Rosenborg, eller om vi har betalt for dette selv.» (Nora)

Nora er den eneste informanten som belyser at klubben har fått tilgang til Abrahallen under oppkjøringsperioden. Videre peker hun på hvordan dette har hatt en positiv innvirkning på treningsøktene. Hvorvidt dette er et resultat av sammenslåingen er noe uklart.

«Ingen. For vi trener jo på Lade, og vi bare fortsetter i vår egen dur, vi trener jo på Lade med styrke, fotballøkter og alt det der.» (Oda)

Oda har ikke opplevd noen endringer i treningsfasiliteter, noe som sannsynligvis har sammenheng med at hun spilte i en annen klubb under oppkjøringsperioden. Utøverne synes å ha tilsvarende treningsforhold som tidligere, med unntak av tilgangen til Abrahallen. Ut ifra utøvernes uttalelser kan man ikke slå fast at sammenslåingen har medført en forbedring i treningsforhold. Utøverne er forøvrig enige om at det har vært en stor utvikling i treningsfasilitetene til klubben fra 2018 til 2020, altså før klubbovergangen.

«Vi leide jo bane når jeg kom til Ørn første gangen, vi hadde ikke egen bane, vi dro rundt hele byen for å dra på trening. Også skjer den utviklingen til at vi etter hvert fikk Lade, eller Koteng Arena. Mens jeg var borte ble det jo bygd en hel tribune, og det var veldig viktig for oss som klubb å få en egen plass, der vi kan tjene penger, være på trening hver dag og ha alle fasilitetene. Det skjer jo en ganske stor utvikling bare de siste årene, og det at vi har fått treningsrom, nå har vi en plass å spise, vi har en plass å lese til skole og trene.» (Oda)

«Vi føler oss svært heldige som har fått oss en egen stadion/hjemmebane. Å ha egen garderobe er noe vi setter stor pris på. Egen plass til oppbevaring av treningstøy/sko, ferdigvasket klær til trening, mulighet for å dusje, diskutere fotball, skape relasjoner og utvikle oss som lag.» (Nora)

I lys av utøvernes uttalelser ser treningsfasilitetene ut til å ha vært optimale allerede før overgangen, som kan forklare det manglende behovet for forbedring. Det kan derfor argumenteres for at klubbens økonomiske kapital var i økning allerede før sammenslåingen. Samtlige utøvere kan betraktes som tilfredsstilte knyttet til treningsfasiliteter, hvor det kommer fram flere sentrale punkter knyttet til tilrettelegging som kan ses i sammenheng med kulturell kapital. Tilgang til treningsfasiliteter som tillater relasjonsbygging, trening, spising og skole kan betraktes som et viktige momenter som kan styrke klubbens kulturelle kapital (Østegaard, 2012, s. 57).

Klubbens forbedring i støtteapparatet kan som sagt ses på som et resultat av klubbsammenslåingen, samtidig som treningsfasilitetene foreløpig ikke har vært i endring. Noras svar på et spørsmål knyttet til forventninger til sammenslåingen viser til et ønske om et ytterligere samarbeid inkludert flere ressurser og en økt kompetanse i klubben.

«Rosenborg Ballklubb er en stor merkevare i norsk fotball og har stor påvirkning i samfunnet. Jeg håper at en sammenslåing/et samarbeid etter hvert kan gi oss kvinnene muligheter for bruk av felles ressurser og utveksling av kunnskap blant trenerne og ledelse.» (Nora)

Noras uttalelse viser også til hvordan Rosenborg Kvinner kan dra nytte av merkevaren RBK gjennom økning i kulturell kapital. Tilknyttet ressurser kan også rekruttering av spillere ses på som en viktig faktor for å forbedre prestasjonen i klubben. Spillerne sier at Trondheims-Ørn tidligere har hatt et eget akademi, men er usikre på om det fortsatt er slik den dag i dag. I den sammenhengen var det interessant i å vite hvilke muligheter utøverne mente et eventuelt samarbeid om et fotballakademi kunne gi.

«Først og fremst så tenker jeg at fordelene med det er jo rekruttering på en måte. At unge spillere får muligheten til å trene og bli bedre og vise seg fram. Så på sikt kan det jo skape et bedre lag eller miljø i Trondheim. Og da også på jentesiden. Og samarbeidet med Rosenborg gjør det jo mer populært tror jeg, at det står RBK og ikke ørn, for unge folk eller alle barn vet jo hva Rosenborg er, det er ikke alle som vet hva Trondheims-Ørn er. Så merkevaren vår blir jo bedre av det samarbeidet vi har gått inn i nå.» (Oda)

Oda er enig i Noras tidligere uttalelse om at merkevaren RBK styrker klubbens kulturelle kapital. Videre peker hun på at navneendringen kan bidra til en bedre rekruttering av nye utøvere gjennom et felles akademi. Tidligere har utøverne uttrykt at spillerutflukt er en utfordring, og økt rekruttering gjennom et felles akademi kan her være et betydningsfullt tiltak. Den økte interessen for klubben som synes å forekomme grunnet navneendringen kan i lys av dette betraktes som en økning i klubbens kulturelle kapital (Østegaard, 2012, s. 57).

4.3 Medieoppmerksomhet

Som nevnt tidligere synes skeivfordelingen i tilgangen til økonomisk kapital blant herrer og kvinner i feltet, å være et resultat av markedsverdien hos kjønnene (Balsvik, 2019, s. 31, Ravlo, 2011). Mediedekning er derfor svært relevant når det kommer til klubbens tilgang til økonomisk og kulturell kapital, og kan betraktes som en avgjørende faktor for en økning i kapitalformene. Jeg spurte utøverne om hvilke forskjeller de merket seg angående mediedekning og fikk følgende svar:

«Det kommer folk på trening og man blir intervjuet av Adressa, og det er jo bra at de viser så stor interesse for oss. Så det har man jo merka.» (Aurora)

«I tiden etter sammenslåingen var et faktum har det stormet på med interesse fra media sammenlignet med når vi spilte for Trondheims-Ørn. (...). På vår treningssamling på La Manga i midten av februar var det media tilstede på alle økter og på våre to treningskamper. I og med at sesongstarten er utsatt vet vi derfor ikke noe om hvordan mediedekningen ville vært i årets sesong. Vi håper og tror at Adressa ønsker å følge oss gjennom sesongen, at kamper oppdateres og får medieoppslag slik at folk har mulighet til å følge med.» (Nora)

Utøverne uttrykker en tydelig økning i mediedekning etter overgangen, spesielt da de var på treningsleir på La Manga, som blir nevnt av samtlige informanter. Dette var første gang de spilte kamp med nye drakter, som var spennende for utøverne. Selv om det kun var treningskamp stormet interessen fra media, som tyder på en god utvikling for klubben. Både Aurora og Nora nevner spesielt Adressa sin økende interesse, og oppmerksomheten fra regionens største avis gir klart større anerkjennelse. Oda setter lys på en vesentlig økning i antall følgere på Instagram, som er en god arena for å tiltrekke publikum og supportere.

«Det er stor forandring! (...) For det første så har vi jo blitt den mest fulgte klubben i toppserien da, på Instagram. Av at vi har byttet navn, faktisk. (...) Også har vi merka på La Manga, der det var treningsleir nå, så var det jo mye mer interesse rundt oss. NRK var innom og flere journalister var innom på vår treningsleir fordi vi hadde bytta klubb, så interessen øker jo, med at vi har gjort det samarbeidet her. Hvis du tenker litt stort på det da, så går det jo innom økonomien, som igjen gagnar oss, som igjen gjør til at vi kan satse mer og bli enda bedre.» (Oda)

Økningen har skjedd etter navneendringen, noe som kan tyde at RBK har en høy markedsverdi i fotballfeltet, og at dette også kommer kvinnelaget til gode. Slik Oda peker på vil den økte mediedekningen også kunne styrke den økonomiske kapitalen både for klubben i sin helhet og utøverne selv. I og med at klubbnavnet representerer Norges mestvinnende fotballklubb, kan også navnet i seg selv ses på som en slags feltspesifikk kulturell kapital med særlig høy verdi i fotballfeltet. Utøvernes og klubbens kulturelle kapital kan derfor synes å ha økt ved navneendringen. Dette er også relevant når det kommer til tilskuere på kvinnenenes hjemmekamper. Tilskuere og supportere kan betraktes som en feltspesifikk kulturell kapital i fotballfeltet, hvor et økt antall tilskuere vil kunne gi ringvirkninger for økonomisk kapital (Østegaard, 2012, s. 57). Gjennom legitimeringen av herrefotball som dominerende kan man si at det er en større kultur for å se på herrefotball sammenlignet med kvinnefotball (Coakley, Pike, 2014, s. 226). Ettersom oppmerksomheten har økt rundt klubben etter navneendringen kan det tenkes at antall tilskuere og supportere kan øke som følge av sammenslåingen, og at klubben dermed kan øke både sin kulturelle og økonomiske kapital.

Da jeg spurte om hvilke umiddelbare forventninger utøverne fikk da sammenslåingen ble et faktum, fikk jeg følgende svar fra Oda:

«Når jeg hørte om det var det litt sånn rart, fordi Rosenborg har alltid sagt nei til dette, eller RBK har jo alltid vært negativ til det her, og Ørn har villet det, men samtidig vært redd for å miste fortida si og historien sin. Så når det først gikk i boks så tror jeg for min del at jeg var litt sånn, kommer Ørn til å bli glemt nå?» (Oda)

RBKs tidligere negative holdning til sammenslåingen er spesielt interessant å se på. Hvis man ser det i lys av Bourdieus kulturelle kapital, kan man betrakte RBKs tidligere negative tilnærming til å ha kvinnelag, som en måte å opprettholde klubbens kulturelle kapital. RBK er som nevnt Norges mestvinnende herrelag gjennom tidene, og har dermed opparbeidet seg en høy kulturell kapital i fotballfeltet. Å etablere et kvinnelag kan slik skape en risiko for å miste en del av den kulturelle kapitalen som de har utviklet, for eksempel ved at kvinnene ikke presterer slik klubben forventer. I og med at fotballfeltet er mannsdominert kan RBK sin kulturelle kapital betraktes som høyere enn Trondheims-Ørns kulturelle kapital. Likevel kan man også anse Trondheims-Ørns kulturelle kapital som relativt høy spesielt innen kvinnefotball, med tanke på at det er Norges mestvinnende kvinneklubb. Odas uttalelse kan tyde på at hun fryktet at Trondheims-Ørn skulle miste historien og den høye kulturelle kapitalen som de hadde dyrket (Østegaard, 2012, s. 57). Overgangen medfører dermed at klubben får tilgang til en stor merkevare, samtidig som de må si farvel til merkevaren Trondheims-Ørn. Samtidig er det tydelig at utøverne i større grad fokuserer på mulighetene i stedet for begrensningene knyttet til sammenslåingen. Utøverne har fortsatt sin egen arena, som er en viktig forutsetning for kulturell kapital i fotballfeltet, samt utøvernes følelse av tilhørighet. Sannsynligvis vil utøvernes tilhørighet knyttet til klubben ivaretas da de fortsatt har fasiliteter som er forbeholdt kvinnelaget, sammenlignet med hvordan det kunne vært å bli integrert på herrelaget sin egen stadion.

4.4 Sammenslåingens påvirkning på fotballfeltet

NFF har som tidligere nevnt et mål om en mer likestilt fotballidrett for både kvinner og menn (Norges Fotballforbund, 2020). Maskulinitet har historisk sett vært en dominerende norm i fotballfeltet og kan betraktes som en legitimert doxisk makt som har vært fundamentet for ulikhetene mellom kvinner og menn i fotballfeltet. Bourdieu peker som sagt på hvordan den doxiske makten må bli utfordret for å skape en endring i dominansforholdet mellom kvinner

og menn (Tjønndal og Hovden, 2016, s. 190). Kvinnefotballens utvikling tyder gjennom utøvernes utsagn på at dominansforholdet er i endring.

«Jeg tror samarbeidet vil høste mye positivt for begge parter framover. Det har for oss allerede gitt økt mediedekning og økt interesse blant journalister og andre mennesker i samfunnet. Det virker som om flere har fått øynene opp for kvinnefotball etter overgangen.»
(Nora)

«Vi så jo det at kvinnefotballen, men i hvert fall EM som var i sommer nå, eller var det VM jeg husker ikke. Det gjorde i hvert fall til at kvinnefotballen var på vei fram da, og da virket det for min del i hvert fall at sammenslåingen kan være veldig positivt for oss spillere (...).»
(Oda)

Utøvernes uttalelser viser til en positiv utvikling for kvinnefotballen generelt, og hvordan deres egen klubbovergang kan bidra til en mer likestilt fotballidrett. RBKs tidligere negativitet tilknyttet sammenslåingen kan likevel betraktes som en redusert vilje til å polemisere mot den doxiske makt (Tjønndal og Hovden, 2016, s. 190). Interessant i den sammenhengen er dermed hvorvidt RBK samtykket i en sammenslåing grunnet et ønske om en mer likestilt idrett, eller for å bevare sin egen verdi i idrettsfeltet. Som nevnt innledningsvis satser flere internasjonale storklubber på kvinnelag, noe som kan skape et press for flere klubber om å følge denne likestillingsnormen (Johannessen, 2019). Som Norges mestvinnende herreklubb kan det derfor tenkes at å opprettholde et godt rykte ved å etablere et kvinnelag er viktig for klubben.

«(...) det er jo bare en navneendring og tettere samarbeid. Så vi håper jo at det blir en full fusjon da som det heter, snart. Og det skjer jo sikkert etterhvert.» (Oda)

Gjennom utøvernes uttalelser har vi sett at det ikke er gjort de store endringene foreløpig, og til tross for høye forventninger blant utøvere om et tettere samarbeid, er de to klubbene fortsatt tydelig separerte knyttet til økonomi og idrettsanlegg. Hvorvidt RBK vil at de to klubbene skal være likestilt i praksis eller kun utad kan derfor være utydelig. Koronasituasjonen gjør det vanskelig å slå fast graden av tilknytning mellom klubbene fordi det har ført til en midlertidig stans i samarbeidet. Dermed kan man ikke vite for sikkert om Rosenborg Kvinner og RBK hadde vært mere likestilte i dag dersom situasjonen var normalisert. Innledningen nevner også flere klubber hvor herre- og kvinneklubbene under samme navn er separert juridisk (Folvik og Johannessen, 2019). Spørsmål knyttet til hvor tett

samarbeidene mellom klubbene kommer til å være kan også tenkes å være relevante for andre klubber i norsk fotball. Det kan også tenkes at det i lignende caser foreligger et behov for å styrke kvinnelagets samlede kapital i feltet, gjennom å dra nytte av herrenes allerede opparbeidede kapitaler. Samtidig er det klart at det økonomiske aspektet er en viktig utfordring i kvinnefotballen, og at et samarbeid om økonomiske vilkår for herre- og kvinneklubber som er slått sammen, kan være nødvendig for å oppnå en mer likestilt idrett. Kvinnefotballens utvikling og deriblant storklubbens satsing tyder likevel på en positiv utvikling tilretteleggingen for kvinnelige utøvere (Johannessen, 2019).

I fotballfeltet er det ikke å utelukke at media som tidligere nevnt har en stor innvirkning på hva som blir legitimert som en verdifull idrett (Goksøyr, 2011, s. 58). Dermed kan også mediedekningen tenkes å være svært relevant i lignende caser i tillegg til denne. Medias særlige fokus på herrefotballen sammenlignet med kvinnefotballen bidrar til å reprodusere den maskuline kulturen, som begrenser kvinnenenes mulighet til å utfolde seg i idretten (Balsvik, 2019, s. 31). Den økte medieomtalen etter sammenslåingen som utøverne har beskrevet kan derfor ses på som en god utvikling tilknyttet endring av fotballfeltets maskuline standarder, til en større aksept for kvinnefotball. Utfordringen ligger i lav etterspørsel etter kvinnefotball sammenlignet med herrefotball, og deretter hvilke tiltak som kan gjøres for å øke oppmerksomheten for kvinner. I en uttalelse kommer det fram at Rosenborg Kvinner og RBK har planlagt at et herrelag i en lavere divisjon enn A-laget skal spille noen av sine kamper på Koteng Arena for å øke interessen for kvinnenenes stadion.

«Og uansett så skal vi jo fortsatt spille hjemmekampene våre der, så det var jo snakk om at Rosenborg herrelaget skulle ha noen treningskamper på Lade for å få folket til å komme litt og se at det er en fotballbane der og, som kommer til å høre til Rosenborgbane. Også skulle vel 2. divisjonslaget ha noen kamper der, men det vet vi jo ikke noe om.» (Oda)

Tanken om at et herrelag skal løfte arenaen til et kvinnelag kan vise til en fortsatt tilstedeværende tanke om maskulinitet som dominerende i fotballfeltet (Tjønndal og Hovden, 2016, s. 190). Ser man på markedsdiskursen som er tilstedeværende i feltet i dag, hadde likevel en slik ordning kunne vært gunstig for å skape mer oppmerksomhet rundt den kvinnelige arenaen. Herrene har foreløpig en høyere verdi når det kommer til økonomisk lønnsomhet grunnet flere tilskuere, noe som også har sammenheng med skeivfordelingen i medieomtale. Med den store mediedekningen herrene har i feltet kan det være nødvendig å nettopp dra nytte av herrenes kulturelle og økonomiske kapital i feltet (Østegaard, 2012, s.

57). Denne løsningen kan også tenkes å være konverterbar til andre klubber med både herre- og kvinnelag.

5 Avslutning

Studiens formål har vært å undersøke hvordan overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Kvinner kan muliggjøre en optimalisert spillerutvikling, og hvordan denne casen kan påvirke likestillingsprosessen i norsk fotball.

Gjennom kvalitative intervju av tre utøvere i Rosenborg Kvinner har jeg fått et innblikk i hvordan utøverne selv opplever klubbovergangen, og hvilke momenter de velger å fokusere på. I korte trekk har overgangen medført økt medieoppmerksomhet, et mer profesjonalisert støtteapparat og lønnsøkninger blant noen. Dette er faktorer som blir oppgitt som nødvendige momenter knyttet til spillerutvikling i både ATDE-modellen og NFF sin strategiplan for 2020-2023. Utøvernes treningsfasiliteter er tilsvarende som i Trondheims-Ørn, noe de vel og merke er fornøyde med grunnet idrettsanleggets høye standard og følelsen av tilhørighet til arenaen. I lys av Bourdieu kan disse endringene betraktes som en økning i klubbens økonomiske og kulturelle kapital i fotballfeltet, hvor spesielt merkevaren RBK har vært et viktig element for å styrke klubbens samlede kapital. Korona-pandemien har imidlertid vært begrensende for muligheten til å bekrefte omfanget av klubbenes samarbeid. Utsettelse av seriestart og manglende mulighet til en normal treningshverdag har medført en stans i overgangsprosessen, som gjør det vanskelig å vurdere hvordan samarbeidet hadde foregått dersom situasjonen var normal. RBKs tidligere negative innstilling til klubbsammenslåingen skaper rom for spørsmål om hvorvidt de er interessert i et tettere samarbeid mellom klubbene, eller om de i fremtiden vil være like separerte som de er den dag i dag. Det som vel og merke er tydelig er at utøverne forventer et ytterligere samarbeid utover navnendringen, hvor de kan dra nytte av sammenslåingen både økonomisk og kulturelt.

Utøverne pekte på hvordan kvinnefotballen i Norge er i positiv utvikling. Både knyttet til det foregående EM og studiens case mener utøverne at flere har fått øynene opp for kvinnefotballen, som også stemmer overens med utviklingen i antall storklubber som satser på kvinnelag. Sammenslåingen av Trondheims-Ørn og RBK kan i lys av dette tenkes å ha en innvirkning på fotballfeltet, spesielt grunnet RBKs markedsverdi og kulturelle kapital i norsk fotball. På samme måte som de utenlandske storklubbene satsing på kvinnefotball kan ses på som en årsak til klubbsammenslåingen, kan fusjonen mellom Norges mestvinnende fotballklubber tenkes å skape ringvirkninger som fører til en ytterligere satsing på kvinnefotball i norske klubber. Avslutningsvis i diskusjonen viser studien hvordan

mediedekning er en spesielt viktig faktor knyttet til likestilling i fotballfeltet, da mye av skeivfordelingen blant kjønn bunner i ulik mediedekning. Den økte mediedekningen som utøverne i Rosenborg Kvinner beskriver, viser hvordan en klubbsammenslåing mellom ett herrelag og kvinnelag kan skape større oppmerksomhet rundt kvinnefotball. Dette kan også tenkes å gjelde i lignende caser, som eksempelvis hos Stabæk og Vålerenga. Som nevnt innledningsvis har Norge fortsatt en vei å gå når det kommer til like vilkår for begge kjønn i fotballfeltet. Denne studien har blant annet vist hvordan økt mediedekning, gode økonomiske vilkår og et profesjonisert støtteapparat er nødvendig for å optimalisere tilretteleggingen for spillerutvikling blant kvinner. I lys av funnene, NFFs strategiplan og ATDE-modellen kan disse faktorene betraktes som essensielle tilknyttet videre utvikling av kvinnefotballens plassering i fotballfeltet.

I lys av studiens resultater hadde det vært interessant å intervju aktører på organisatorisk nivå i Rosenborg Kvinner for å få større innblikk i casen. Intervju med styreledere, trenere og andre relevante personer i klubben kunne medført tilgang til mer informasjon om blant annet endringer i klubbens økonomiske vilkår og eventuell planlegging av videre samarbeid mellom klubbene. I tillegg kunne slike intervju medført et innblikk i ulikhetene mellom herre- og kvinnelaget, som har stor relevans for kvinnefotballens utvikling i norsk fotball. Videre kunne et innsyn i andre lignende caser for et eventuelt sammenligningsgrunnlag vært spennende å analysere. En sammenligning av eksempelvis RBK og Vålerenga kunne pekt på mulige løsninger og tiltak tilknyttet utviklingen av norsk kvinnefotball. Avslutningsvis hadde det vært interessant å analysere fenomenet i lys av et kontrasterende teoretisk perspektiv. Spillerutvikling blant kvinner er et komplekst fenomen sammensatt av flere faktorer. Bourdieus begrepsapparat byr på muligheter, men naturligvis også på begrensninger. Videre forskning på andre aspekter knyttet til spillerutvikling kan slik gi en enda mer inngående forståelse av fenomenet.

6 Referanser

- Balsvik, M. M. (2019). *Kommersialisering og likestilling i norsk toppfotball*. (Mastergradavhandling, Norges Idrettshøyskole). Hentet fra <https://nih.brage.unit.no/nih-xmlui/bitstream/handle/11250/2607103/Balsvik%20MM%20v2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Coakley, J., Pike, E. (2014). *Sports in Society* (2. utg.). New York: McGraw-Hill Education
- Farrow, D., Baker, J., MacMahon, C. (Red.). (2013). *Developing Sport Expertise* (2. utg.). New York: Routledge
- Fasting, K., Pfister, G., Scraton, S. (2005). Kampen mot kjønns-stereotypiene. *Idræt og køn, volum 15 No 2*, 41-53. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v15i2.237>
- Folvik, H. T., Johannessen, T. (2019, 16. september). 9 av 10 toppserie-spillere ber eliteserie-klubbene satse på kvinner. *VG*. Hentet fra <https://www.vg.no/sport/fotball/i/BRw5vg/9-av-10-toppserie-spillere-ber-eliteserie-klubbene-satse-paa-kvinner>
- Goksøyr, M. (2011). *Historien om norsk idrett* (1. utg.). Oslo: Akilles
- Gulbin, J., Weissensteiner, J. (2013). Functional sport expertise systems. I Farrow, D., Baker, J., MacMahon, C. (Red.), *Developing Sport Expertise* (2. utg., s. 45-67). New York: Routledge
- Johannessen, S. (2019, 8. november). Disse gigantklubbene satser stort på sine kvinnelag: - På tide de kom på banen. *Tv2Sporten*. Hentet fra <https://www.tv2.no/a/10973379/>
- Madsen, C. (2018). *Historisk satsing på jente- og kvinnefotball*. Hentet fra <https://www.fotball.no/tema/nff-nyheter/2018/historisk-satsing-pa-jente--og-kvinnefotball/>
- Norges fotballforbund. (2020). *Strategiplan 2020-2023*. Hentet fra <https://www.fotball.no/tema/strategiplan-2020-2023/>
- Olsen, C. S. (2020, 13. februar). Rosenborg BK kvinner er en realitet: - Tror det vil føre til større interesse for klubben. Hentet fra https://www.eurosport.no/fotball/rosenborg-bk-kvinner-er-en-realitet_sto7663107/story.shtml?fbclid=IwAR0DNY2MY4tsyQ9vySzbKF_iCDTH03ZC5-_ltz70vDwYdbJjGQykLbZedZ8
- Ravlo, J. (2011). *Merkebygging i norsk toppfotball*. (Mastergradavhandling, Norges Idrettshøyskole). Hentet fra <https://nih.brage.unit.no/nih-xmlui/bitstream/handle/11250/171556/Ravlo,%20I%20v2011.pdf?sequence=1>

- Ringdal, K. (2018). *Enhet og Mangfold* (4.utg.). Oslo: Fagbokforlaget
- Strand, J. (2020, 13. februar). Samarbeid med RBK sikrer klubben millioner i kassa: Er i samtaler med landslagsprofiler. *Aftenposten*. Hentet fra https://www.aftenposten.no/sport/football/i/XgLbAB/samarbeid-med-rbk-sikrer-klubben-millioner-i-kassa-er-i-samtaler-med-landslagsprofiler?spid_rel=2
- Strøm, O. K. (2019, 17. desember). Rosenborg+Trondheims-Ørn=Sant. *VG*. Hentet fra <https://www.vg.no/sport/football/i/P92oG0/rosenborgtrondheims-oern-sant>
- Thing, L. F., Wagner, U. (Red.). (2012). *Grundbog i idrætssociologi* (1. utg.). København: Munksgaard
- Thing, L. F., Wagner, U. (Red.). (2016). *Grundbog I idrætssociologi* (2. utg.). København: Munksgaard
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative Forskningsmetoder i praksis* (3.utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
- Tjønndal, A., Hovden, J. (2016). Kjønn som sparringspartner. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, volum 40, 38-54. <https://doi.org/10.18261/issn.1891-1781-2016-03-04-04>
- Toftegaard-Støckel, J. (2016). Køn og seksualitet. I Wagner, U. (Red.) *Grundbog i idrætssociologi* (2. utg., s. 340-351). København: Munksgaard
- Toftegaard-Støckel, J. (2012). Køn og seksualitet. I Wagner, U. (Red.), *Grundbog i idrætssociologi* (1. utg., s. 266-276). København: Munksgaard
- Zetterquist, U., E., Kalling, T., Styhre, A. & Woll, K. (2015). *Organisasjonsteori* (1. utg.). Oslo: CAPPELEN DAMM AS.
- Østegaard, C. (2012). Bourdieu – smag, distinktion og idretten som et socialt felt. I Wagner, U. (Red.), *Grundbog i idrætssociologi* (1. utg., s. 50-66). København: Munksgaard

7 Vedlegg

7.1 Intervjuguide (Vedlegg 1)

Oppvarmingsspørsmål

- Hvor lenge har du spilt fotball? Og hvorfor og når bestemte du deg for å satse på fotball?
- Kan du fortelle litt om prosessen fra å drive med fotball som fritidsaktivitet til satsing på fotball?

Før sammenslåing

- Hvor lenge spilte du i Trondheims-Ørn før dere skiftet navn til RBK?
- Kan du fortelle litt om tilretteleggingen dere fikk i Ørn når det kommer til bruk av idrettsanlegg, styrkerom og tilgang til kompetanse/støtteapparat i form av fysio, talentutvikler, trenerteam osv.? Eks. ledelse

Under sammenslåing

- Det har jo lenge vært snakk om en sammenslåing mellom Ørn og RBK, kan du fortelle litt om hva som var umiddelbare forventninger til en slik sammenslåing?
- Hva var dine forventninger knyttet til klubbens økonomi, støtteapparat, trenerteam, anlegg og annen tilrettelegging?
- Hvilke muligheter tenker du en slik sammenslåing kan gi dere?

Etter sammenslåing/sammenligning

- Dere har jo gått fra å være en ren kvinneklubb til å nå bli integrert i Rosenborg ballklubb, hvordan opplever du overgangen fra Trondheims-Ørn til RBK?
 - Hvilke umiddelbare forskjeller har du merket deg?
- Styresleder (Ragnar Slettestøl) og markedsjef (Torgrim Olsen) har uttalt seg om at det blir noen ekstra millioner i klubbkassa, kan du fortelle litt om dine forventninger til utvikling av laget og enkeltutøvere fremover på grunnlag av dette?
- Hvilke endringer opplever du sammenslåingen har medført når det kommer til treningstider og treningssted?
- Hvilke endringer opplever du følger av sammenslåingen når det kommer til trenerteam og støtteapparat?
 - Hvilke muligheter tror du dette skaper for utvikling av deg som idrettsutøver?
- Rosenborg har jo hatt sitt SalMar-akademi i samarbeid med blant annet Strinda VGS en stund med god tilrettelegging for utvikling gjennom videregående skole, hadde dere et lignende tilbud i Trondheims-Ørn? Og nå som SalMar-akademiet skal bli et samarbeidsområde for herre og kvinnelandslaget i RBK, hvilke muligheter tror du et slik samarbeid kan gi?
 - Hvilke endringer har du merket deg når det kommer til mediedekning av Rosenborg Kvinner sammenlignet med Trondheims-Ørn?

7.2 Informasjonsskriv (Vedlegg 2)

Vil du delta i forskningsprosjektet «Utøveres perspektiv på overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Ballklubb?»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å få et innblikk i tilrettelegging for ferdighetsutvikling for Rosenborg Kvinner. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med prosjektet er å få et innblikk i hvordan utøvere opplever prosessen ved et navnbytte fra Trondheims-Ørn og Rosenborg Kvinner, og hvilken betydning dette kan ha for norsk kvinnefotball. Ut ifra dette og ved hjelp av teori vil oppgaven reflektere rundt hvordan denne overgangen kan gi muligheter for klubben, samt løfte kvinnefotballen både på krets- og landsbasis når det kommer til blant annet utvikling av utøvere, økonomiske ressurser og økt interesse rundt kvinnefotball. Oppgavens overordnede problemstilling er følgende: «Hvordan opplever utøvere overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Ballklubb?». Prosjektet er en del av en bacheloroppgave i Samfunns- og Idrettsvitenskap ved NTNU.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

NTNU og Marthe Sofie Lilleengen er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Årsaken til at nettopp du får spørsmål om å delta er at du er en aktiv utøver i Rosenborg Kvinner. Jeg har valgt å kun intervju utøvere, da jeg vil fokusere på et utøverperspektiv, for å få en forståelse for hvordan utøvere selv opplever en slik overgang. Grunnen til at jeg velger informanter fra denne klubben er at overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Kvinner er en svært aktuell sak i kvinnefotballen i dag, og at klubben ikke minst har hatt stor suksess i kvinnefotballen i Norge. Grunnet egen deltakelse i idretten har jeg også kjennskap til flere klubber og noen tidligere aktive utøvere, noe som gjør din klubb gunstig å kontakte for min del. Jeg vil gjerne rekruttere 4 utøvere til forskningsprosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer dette et personlig intervju på ca. 45 minutter. Spørsmålene vil inneholde dine tanker om overgangen og hvilke forventninger du har til framtiden. Intervjuet vil bli tatt opp på en lydopptaker levert av NTNU og transkriberingen av intervjuet vil foregå på en datamaskin uten internett. Dette vil sikre full anonymisering av deg som informant, og ditt navn, samt andre opplysninger som kan gjøre deg gjenkjennelig vil ikke bli nevnt i oppgaven. Videre vil dine svar på spørsmål i intervjuet bli redigert slik at du som informant blir anonym.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykke tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle opplysninger om deg vil da bli anonymisert. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg. Prosjektet vil ikke påvirke ditt forhold til trenere, ledere og andre viktige på din arbeidsplass på noen måte.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- Ved NTNU vil kun min veileder, Arve Hjelseth ha tilgang til opplysninger under bearbeiding av datainnsamling.
- Uredigert data fra intervjuet vil som nevnt bevares på en egen pc uten tilknytning til internett for å sikre at kontaktopplysninger blir utelukket i den redigerte dataen. Navn og andre opplysninger vil erstattes med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data. Slik informasjon vil også bli slettet etter datamaterialet er anonymisert.

Deltakere vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjon, da opplysningene som kommer frem i den ferdige oppgaven ikke vil kunne vise til en person. Dersom dere ønsker at klubbens navn ikke skal nevnes i oppgaven, vil heller ikke opplysningene kunne vise til noen spesifikk klubb. For eksempel vil «et lag i toppserien» bli brukt i stedet for klubbens navn, i tillegg til at alder på informanter ikke vil bli spesifisert annet enn eksempelvis «i 20-årene».

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes 08.05.2020. Etter oppgaven vil personopplysninger og opptak bli eliminert og slettet fra både lydopptaker og data.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- få slettet personopplysninger om deg,
- få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra NTNU har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Veileder Arve Hjelseth ved NTNU: arve.hjelseth@ntnu.no
- Student Marthe Sofie Lilleengen ved NTNU: martherian@live.no, 41298103
- Vårt personvernombud: NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, på epost (personverntjenester@nsd.no) eller telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Prosjektansvarlig/Student

Marthe Sofie Lilleengen

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *utøveres perspektiv på overgangen fra Trondheims-Ørn til Rosenborg Ballklubb*, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet, ca. 08.05.2020

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

7.3 Bekreftelse på bruk av klubbnavn (Vedlegg 3)

@trondheims-orn.no>

ma. 06.04.2020 14:21

Til: Du

Hei,

Vi bekrefter og gir tillatelse til at du bruker klubbnavnet, både SK Trondheims-Ørn og Rosenborg BK Kvinner, som også kan omtales som RBK Kvinner og/eller Rosenborgs kvinnelag.

Med vennlig hilsen

Markeds- og medieansvarlig
Rosenborg BK Kvinner
@trondheims-orn.no

6. apr. 2020 kl. 14:01 skrev Marthe Sofie Lilleengen <martherian@live.no>:

Hei!

Kan du sende en bekreftelse på at jeg kan bruke klubbnavnene «Trondheims-Ørn» og «Rosenborg Kvinner» i min bacheloroppgaven om sammenslåingen mellom klubbene?

Mvh. Marthe Sofie Lilleengen

